

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZA SLOVENSKO PRIMORJE

Leto 3. številka 556 - Cena 6 ltr - 4 jugolitre - 2.50 din

Postnina plačana v gotovini

Spedizione in abbon. postale

TRST sredi, 2. aprila 1947

UREDNIŠTVO in UPRAVA. PIAZZA GOLDONI št. 1 - 1
Tel. št.: Ur. 93806, 93808 Upr. 93807, Rokolet se ne vračajo

Pomirjenje in borba za demokracijo

V zadnjem času so nastopili važni dogodki politične narave, ki dokazujejo s kakšno čutom odgovornosti se demokratično usmerjeni ljudje in politične organizacije borijo za demokracijo. Na peto politično ozračje, ki je označevalo dobo borbe za teritorialno pripadnost Julijske krajine in Trsta, je popustilo, in pred naše ljudstvo stopa nova razdobja, kjer bodo politična gesla neposredno povezana na vprašanja našega konkretnega življenja v okviru Svobodnega tržaškega ozemlja.

Demokratično ljudstvo, pri katerem je čut za politično stvarnost in vnapredno možnost konkretnih političnih akcij močno razvit, odklanja vsako agitacijo, ki bi presegala okvir dejanske možnosti ter zahteva resen pristop k rešitvi vseh še od osvoboditve odprtih vprašanj.

Dasi mednarodna odločitev glede vprašanja Julijske krajine in Trsta ni upoštevala v celoti težnj našega ljudstva, se zaradi tega življenja ni ustavilo, ampak gre dalje svojo pot in zahteva od nas odgovore na nova vprašanja. Nadaljevala borba na prejšnjih položajih, bi pomenila zaostriž položaj, tirati ljudi v slepo ulico in jih - lačne - postiti na cesti. Naše politično vodstvo, ki je v dosedanjih borbi vedno znalo prilagoditi politične smernice dejanskim potrebam in perspektivam naše borbe ter interesom našega ljudstva, ni tako rečno na duhu in na idejah, da bi mu vzpostavitev Svobodnega tržaškega ozemlja izpodrežala korenine, ki ga tesno vežejo s slovenskim in italijanskim delovnim ljudstvom. Nasprotno; upravi ta tesna povezanost usposablja Slovensko italijansko antifašistično unijo, da tudi v bodoči borbi vrši avantgardno vlogo v našem političnem življenju, ne da bi se pri tem morala odreči niti eni izmed bistvenih točk svojega političnega programa.

Na teh točkah, ki so skupno in vsaka posebej merilo njene demokratičnosti, vabi Slovensko italijansko antifašistično unijo vse demokratične sile na konkretno sodelovanje v interesu tržaškega prebivalstva. Njene programske točke so tako tesno povezane s potrebami našega ljudstva, so takorekoč kos našega življenja, da je vsakemu resničnemu demokratu nemogoče, ne sprejeti jih kot svoj lastni program, in na njih začetiti aktivno delo, ki ga moramo prehoditi skupno, če nam demokracija ne pomeni le orodja za medsebojno izigravanje, ampak sredstvo za življenjske interese vsakega delovnega ljudstva, ne glede na nacionalno, versko ali politično pripadnost vsakega posameznika.

Ce nas vodi resnična skrb za življenjske interese delovnega ljudstva, potem je izključeno, da ne bi mogli najti vsem demokratičnim silam skupnega okvira, ki naj nam omogoči konkretno sodelovanje pri določanju tega, kar je bistveno in tega, kar je političnega pomena pri reševanju vprašanj, kot so zasedna vlada, proračun, uprava, davčna in šolska reforma, obnova in polno obratovanje tržaške industrije, zaposlovanje brezposelnih itd. Če se k temu temu na poti skupne demokracije akcije pojavljajo težave in ovire, ki ne izhajajo iz narave omenjenih vprašanj, ker se na njih preizkusa demokratičnost posameznikov in političnih skupin (denvar se ni moglo izpostaviti brez nevarnosti), pomeni, da doloceni politični program ni do pomiritve, se pomiritev bole in jo zato sabotirajo.

Prispevati k pomiritvi ne more pomeniti zabrisanje ideoloških in političnih razlik (stvarno nemogoča zahteva), ampak pomeni le njihovo podreditje vprašanjem konkretnega življenja, ki terjajo od nas rešitve v duhu demokracije. Na tej poti beležimo razpis Pokrajinskega narodno osvobodilnega odbora in pred dnevi reorganizacijo Slovensko italijanske antifašistične unije skladno s teritorialno razdelitvijo politične krajine in Trsta, kot posledica stališča, ki ga je zavzela od mednarodne rešitve našega vprašanja.

Hočeš, nočeš, Svobodno tržaško ozemlje je naša stvarnost, ki je treba z njo računati ne glede na to, kaj se bo zgodilo. Do te stvarnosti je treba zavzeti pozitiven odnos; v tem okviru razviti demokratični pristop ustvariti politično ideološko pozicijo. Vsako drugačno politično položaja, kar ne more biti v interesu tržaškega delovnega prebivalstva, ampak v

izključno korist krajevine in mednarodne reakcije.

Sprejeti dejstvo Svobodnega tržaškega ozemlja, prispevati k pomiritvi in k odstranjevanju nepotrebne napetosti, pomeni istovestno prehoditi h konkretnim oblikam borbe za demokracijo. V ospredje stopajo konkretni problemi našega življenja: vprašanje zasedne vlade in demokracije javnega življenja; vprašanje proračuna, uravnoteženje javnih dohodkov in izdatkov; vprašanje tržaškega gospodarstva, osnove in vira blagostanja tržaškega delovnega ljudstva itd. Ignorirati jih ni mogoče; zabeti do njih odločilno stališče, čes Svobodnega tržaškega ozemlja mi itak ne priznamo, ker smo za drugačno rešitev, pa bi pomenilo špekulacijo na račun bede delovnega ljudstva, izrabljati jo v svoje politične namene in razkrinkati kot sovražnik demokratičnega stremelja delovnih množic.

Naši politični nasprotniki, ki do danes še niso odkrili in lojalno priznali Svobodnega tržaškega ozemlja, in ki zaradi tega do danes še niso zavzeli svojega stališča do konkretnih vprašanj našega življenja, ki tako kruto prizadevajo tržaškemu prebivalstvu, ubirajo poseben drugačen stano, da bi se na ta način izognili svoji precizni politični odgovornosti pred našo demokratično javnostjo. Veliko je pri njih govora o nacionalnem boju, ki naj bi povezal vse Italijane v obrambi italijanstva. Ta megleni program, kjer se izgube obrisi konkretnih vprašanj, je preračunan na dediščino preteklosti, ki je s našim pakozala svoje pravo lice.

Politika nacionalnega bloka pomeni danes, in še posebno v naših razmerah, korak nazaj, ne korak naprej. Vodi politično borbo na izključno nacionalni osnovi, zlasti še na narodnostno nesopetno ozemlje, ne more voditi do uspeha. Stvarno ta pot vodi do trenutne zaostrelosti položaja, ker z razpohovanjem sovinitelne miselnosti ne ti vdrjuje razdor tudi, kjer obstoje konkretni pogoji za uspešno sodelovanje v duhu složenega premagovanja ovir, ki jih delovno ljudstvo najde na svoji poti v borbi za človeka dostojno življenje. Politika nacionalnega bloka ni le korak nazaj, ampak je tudi neposreden napad na demokratično stremeljenje in prizadevanje tržaškega ljudstva, grožnja, ki mora zresniti vsakega poštenega demokrata. Tu ne more več biti govora o borbi za demokracijo, kjer se, ob spoštovanju demokratične prakse krepijo nasprotujoči si interesi, ampak gre za tipično fašistični poskus z nacionalnim plaščem zakriti protijudske interese imperialističnih klik in spraviti pod politično kontrolo ljudi, ki jih njihov družbeni položaj tira v nasprotni tabor.

Poskus torej ne more računati s trajnim uspehom. Demokratične sile, ki vodijo borbo za demokracijo na konkretnih osnovah našega družbenega življenja, črpa iz njih moč, ki vodi nujno k uspehu naše demokratične akcije. Tako slovensko kot italijansko delovno ljudstvo je v svojo dosedanja borbo pokazalo dovolj politične zrelosti, da bi moglo nastopiti propagandnim trikom naših političnih nasprotnikov, ki bi ga s svojo sovinitelno politiko nacionalnega bloka radi ponovno spravili pod svojo peto, da bi ga laže izkoristili.

FRANCO SPLETKARI z monarhijo, da bi se obdržali na oblasti

Madrid, 1. — Ob priliki obletnice fašistične zmage v Španiji je general Franco v svojem govoru obrazložil načrte, po katerih naj bi se Španija spremenila v monarhijo in dobila zasedni regentni svet, ki bi mu predsedoval Franco sam.

V svojem govoru je Franco ponovno napadal napredne ideologije in zatrjeval, da njegov režim brani krščanstvo.

V pariskih republikanških krogih ugotavljajo, da skuša Franco na ta način v zadnjem hipu rešiti svoj režim, in izjavljajo, da je edino ljudstvo poklicano, da se izreče o bodočem režimu.

TAJNA SEJA ŠTIRIH Namestniki za Avstrijo in Nemčijo nadaljujejo z delom

Moskva, 1. — Namestniki zunanjih ministrov za Nemčijo, ki so zasedali danes pod predsedstvom britanskega delegata Stranga, so nadaljevali z delom o poročilu mednarodne reparacijske komisije.

Seji namestnikov za Avstrijo je predsedoval ameriški delegat Mark Clark. Namestniki so nadaljevali s preučevanjem načrta mirovne pogodbe. Danes so razpravljali o ustavi neodvisne demokratične Avstrije, zlasti pa so se zadržali pri vprašanju naturalizacije Nemcev, ki blvajo v Avstriji.

Danes se je drugi sestel posebnih odbor zunanjih ministrov, predsedoval je ameriški predstavnik Riddle Verger. Odrab razpravlja o vprašanjih, ki se tičejo demokratične nacije Nemčije.

Na seji namestnikov za Avstrijo je sovjetska delegacija poudarjala, da bi se na ta način izognili svoji precizni politični odgovornosti pred našo demokratično javnostjo. Veliko je pri njih govora o nacionalnem boju, ki naj bi povezal vse Italijane v obrambi italijanstva. Ta megleni program, kjer se izgube obrisi konkretnih vprašanj, je preračunan na dediščino preteklosti, ki je s našim pakozala svoje pravo lice.

Politika nacionalnega bloka pomeni danes, in še posebno v naših razmerah, korak nazaj, ne korak naprej. Vodi politično borbo na izključno nacionalni osnovi, zlasti še na narodnostno nesopetno ozemlje, ne more voditi do uspeha. Stvarno ta pot vodi do trenutne zaostrelosti položaja, ker z razpohovanjem sovinitelne miselnosti ne ti vdrjuje razdor tudi, kjer obstoje konkretni pogoji za uspešno sodelovanje v duhu složenega premagovanja ovir, ki jih delovno ljudstvo najde na svoji poti v borbi za človeka dostojno življenje. Politika nacionalnega bloka ni le korak nazaj, ampak je tudi neposreden napad na demokratično stremeljenje in prizadevanje tržaškega ljudstva, grožnja, ki mora zresniti vsakega poštenega demokrata. Tu ne more več biti govora o borbi za demokracijo, kjer se, ob spoštovanju demokratične prakse krepijo nasprotujoči si interesi, ampak gre za tipično fašistični poskus z nacionalnim plaščem zakriti protijudske interese imperialističnih klik in spraviti pod politično kontrolo ljudi, ki jih njihov družbeni položaj tira v nasprotni tabor.

Slovesen pričetek del na progi Samac-Sarajevo

Samac, 1. — Danes so se slovensko pričela dela za gradnjo mladinske proge Samac-Sarajevo. Ob tej priliki je govoril predsednik Glavnega odbora ljudske mladine Jugoslavije, Rato Dugonjič, ki je poudarjal važnost naloge, ki jo je prevzela mladina in ki jo je pričela s tolikim navdušenjem izvrševati. Prvo delavno skupino na mladinski progi bi moralo sestavljati 93 brigad, prišlo jih je pa kar 124, 7 jih pa pride v kratkem. Skupno bo v prvi skupini delalo 65 tisoč mladincev. Končno je Dugonjič pozdravil predstavnike tujih mladinskih organizacij, ki bodo videli, kako živo mladina v svobodni deželi.

Angleži branijo petrolej

Jeruzalem, 1. — Na konferenci, ki so jo imele vojaške oblasti in policija, so proučili vprašanje zaščite petrolejskih instalacij in cevovoda. Nov načrt predvideva pojava nove službe zaščite, ki bi se delovanje vojaškega letalstva.

Ustaški morilci obsojeni

Banja Luka, 1. — Po devetdesni razpravi se je končal proces proti skupini ustašev, kateri je načeloval Andrija Golub. Ta skupina ustaških vojniških zločincev je 7. februarja 1942 leta na zverinski način poklala srbske prebivalstvo vasi Drakulici. Grozovitost o tem pokolu so pripovedovali, ki je bil s tem drugim potrdila, da so ti nečloveški zločinci razen moči in žena poklali na najbolj zverinski način tudi otroke. Na smrt so bili obsojeni: Andrija Golub, Viktor Nemet, Milko Vidoković, Luka Gargula in Milja Popović. Ostali obsojenci so bili obsojeni na kazni prisilnega dela od 10 do 20 let.

BEOGRAD, — Jugoslavija bo pričela trgovinska pogajanja z južnoameriškim republikani in državljani Srednjega vzhoda. Dve delegaciji bosta v prihodnjih dneh odstopali iz Beograda.

Svetu zunanjih ministrov.

Na seji namestnikov za Nemčijo je Višinski postavil več vprašanj predsedniku reparacijske komisije Rieffu. Iz njegovih odgovorov izhaja, da je reparacijska komisija dosegla prejšle od Angležev in Amerikancev 700 tisoč ton brodomov v razdelitev. Posebno zanimivo so Rueffovi odgovori, kar se tiče nemških industrijskih patentov. ZDA, Velika Britanija in Francija so se julija 1946 obvezale, da bodo sporočile vse zaplenjene patente. To se dosegel še ni zgodilo. Višinski je nato v daljšem govoru zahteval ustanovitev posebnega odbora, ki naj sestavi poročilo o zasluzni reparacijske komisije za svet zunanjih ministrov, ki naj potem preuči ta vprašanja.

Danes so se zunanji ministri sestali za zaprtimi vrati. Seja, ki je bila po vseh napovedih in komentarjih zelo važna, je trajala tri ure in pol. Vsak minister je imel s sabo samo dva svetovalca in enega prevajalca. Po seji je bilo izdano kratko uradno poročilo, ki pravi, da se je diskusija omežila na raven nemške industrijske proizvodnje in reparacije in da se niso bili doseženi nobeni sklepi. Tisk niso bila izdana nobena druga pojasnila.

AMERIŠKI VLADNI KROGI IZPODKOPUJEJO BODOČNOST OZN

Henry Wallace in Elliott Roosevelt proti politiki vlade ZDA

New York, 1. — Bivši minister za trgovino v ZDA Henry Wallace je na nekem zborovanju, ki ga je organiziral pokret Ameriški narodni predni mešani, izjavil: »V resnici so Truman in njegovi svetovalci manj zaskrbljeni zaradi prehrane groškega ljudstva, kakor pa zaradi petrolejskih potreb ameriške morarice».

Wallace je pozdravil OZN ter izjavil, da bi bilo potrebno imeti v OZN večje zaupanje. »Zahtevamo, da se Združeni narodi zanimajo za problem svetovne varnosti v potankosti, toda v splošnem pogledu. To pomeni internacionalizacijo Dardanel, Suez in Paname; pomeni obsešno svetovno razorožitev in mednarodno nadzorstvo nad atomsko energijo. ZDA odbijajo pomislek, da bi morala OZN propasti in s tem tudi upanja človeštva».

Na nekem mitingu, ki je bil organiziran v New Yorku, je Elliott Roosevelt izjavil, da vodje ameriške vlade izpodkopujejo bodočnost OZN. Komunistem v svetu se širi,

ker »zunanja politika ZDA ne zna pokazati prednosti demokracije«. Govornik je izjavil, da bodočnost ZDA zavisi od naprav, ki jih bodo podvezle, da ožive demokracijo. Stranko proti volitvam 1948 leta, in od svetovščin, ki jih bodo uživali državljani, da lahko izrazijo svoje nezadovoljstvo s politiko po smrti predsednika Roosevelta.

Elliott Roosevelt je razen tega kritiziral nesposobnost ameriške vlade v zvezi z dogodki v Indonezi. Indonezi, na Kitajskem in v sedanjim predlogi za pomoč Grčiji in Turčiji po prenehanju delovanja Unre.

Lakota in demonstracije v zahodni Nemčiji po krivdi okupacijskih oblasti

Berlin, 1. — Tudi danes so se nadaljevala ljudske manifestacije po vsem Porurju. V Braunschweigu je intervenirala policija. Nekatere varne, kot tovarna strojev v Kre-

feldu kot tudi ostale tovarne v tem mestu stoji zaradi stavke že od 23. marca. V Hamburgu so večer demonstrirali pristanki delavci. Občinski svet iz Aachena izjavlja, da je prehranbeni položaj katastrofalno, ker je spojitev britanskega in ameriškega področja prilike samo poslabšala. Na britanskem področju je stopilo danes v veljavo zmanjšanje krušnih obrokov. Glavni vzrok lakote, ki grozi zahodnim področjem Nemčije in ki povzroča demonstracije, je v pomanjkanju gospodarskega načrta, kar je potrldi tudi predsednik demokristjanske stranke, dr. Adenauer.

Zdravstvena pomoč

Zeneva, 1. — Komisija za mednarodno organizacijo zdravstva je danes preučila poročilo glede zdravstvene pomoči raznim državam, za katere je Unrra odredila svoto 1.500.000 dolarjev. Predvidevajo reorganizacijo zdravstvene službe v Avstriji, Češkoslovaški, Abesiniji, Finski, Grčiji, Madžarski, Italiji, Poljski, Ukrajini in Jugoslaviji.

Italija in Grčija bosta dobili strokovnjake za tuberkulozo in mala rijo. Poljska zahteva zdravstveno osobe in Kitajska znanstveno pomoč.

Začasna komisija za organizacijo zdravstvene pomoči je davi sklenila, da bodo takoj nadaljevali z delom za biološko standardizacijo, ki ga je med vsjo vso vršilo Društvo narodov.

DE GAULLE POZIVA na borbo proti republiki in demokraciji

Pariz, 1. — V nedeljo je general De Gaulle imel v Normandiji govor, v katerem je ostro kritiziral novo ustavo o kateri je bil že večkrat izjavil, da ne daje vladi potrebne moči za reševanje vseh zunanjih, socialnih in kolonialnih vprašanj.

Govor je izjavil v političnih in vladnih krogih veliko razburjenje in vnela se je živahna polemika po listih. Ministrski predsednik Ramadier je takoj reagiral in poudaril, da je republikanski režim edini, ki lahko združi konstruktivnem delu različnih strank.

Tudi francoska komunistična stranka je takoj zavzela stališče in izjavila, da je De Gaulle praktično pozval na odkrit odpor proti ustavi, Florimond Bonté je izjavil, da je De Gaulle pozval na delo proti republiki vse reakcionarne sile. Zato poziva Bonté delavstvo in vse

Nova železnica v Jugoslaviji

Kladanj, 1. — Tanjug poroča, da so pričeli z delom na železniški progi Klanj-Stupari, ki bo dolga 26 kilometrov. Pri slovesni otvoritvi dela so bili prisotni predstavniki ministrstva za javna dela ljudskih oblasti in velika množica ljudstva.

Jugoslovansko-madžarsko kulturno sodelovanje

Budimpešta, 1. — Včeraj so v Egerju ustanovili jugoslovansko-madžarsko društvo za kulturno sodelovanje. Pri ustanovnem obnem zboru so predvajali sovjetski film »Jugoslavija«.

Še vedno mine na dnevnem redu

Lake Success, 1. — Varnostni svet bo v sredo zopet razpravljal o zadevi min v Kriškem prelivu. Na dnevnem redu so še druga vprašanja, in sicer ameriški načrt glede mandata nad japonskimi otoki v Tihem oceanu.

Obliki koblic v Alžiru

Alžir, 1. — Obliki koblic, ki se pomikajo proti severozahodnem delu Alžira, ogrožajo važne poljedelske pokrajine.

Švedska odgovarja ZDA

Stockholm, 1. — Objavili so švedski odgovor na ameriško noto glede švedskega izvoza. Odgovor zatrjuje, da so trditve, ki jih navaja ameriška nota brez vsake podlage.

UPOŠTEVAJTE ZAhteVE KOROŠKIH SLOVENCEV!

Svetu zunanjih ministrov MOSKVA.

Glavni odbor Slovensko-italijanske antifašistične unije za Julijsko krajino in Trst je na svoji redni seji 30. marca 1947 soglasno sprejel sledečo resolucijo:

Glavni odbor Slovensko-italijanske antifašistične unije za Julijsko krajino in Trst, kot predstavnik slovenskega, hrvaškega in ogromne večine italijanskega prebivalstva, poziva Svet zunanjih ministrov v Moskvi, da upošteva pravične zahteve koroških Slovencev za priključitev k Federativni ljudski republiki Jugoslaviji.

Koroški Slovenci so za priključitev k Jugoslaviji v težki borbi proti nacifašizmu ogromno žrtvovali in njihove zahteve so utemeljene ne samo zaradi njihove borbe, ampak predvsem iz nacionalnih razlogov.

Zato pozivamo Svet zunanjih ministrov, da reši vprašanje koroških Slovencev pravično s tem, da se vsi koroški Slovenci priključijo k Federativni ljudski republiki Jugoslaviji, da se tako ne bi ponovila krivica, ki je bila prizadejana delu primorskih Slovencev.

Glavni odbor Slovensko-italijanske antifašistične unije za Julijsko krajino in Trst.

Kardelj v Bukarešti Sodelovanje med FLRJ in Rumunijo služi miru in napredku

Bukarešta, 1. — Jugoslovanska delegacija, ki potuje v Moskvo pod vodstvom podpredsednika vlada FLRJ Edvarda Kardaža, se je nekaj časa ustavila v Bukarešti. Na postaji so delegacijo pričakovali predstavniki rumunske vlade, sovjetski veleposlanik ter predstavniki Poljske, Češkoslovaške in Bolgarije, večje število rumunskih delavcev, člani jugoslovanske kolonije v Bukarešti in člani jugoslovanskega poslanstva.

Kardelj je ob tej priliki izjavil

GOSPODARSTVO „IRI“ v sporu z ladjedelnicami

Spor med italijansko državo in ladjedelnicami, ki je nastal zaradi primanjkljaja pri državnem podjetju »IRI« (Istituto per la Ricostruzione delle Industrie) in zaradi valutnega vprašanja zadeva tudi Svobodno tržaško ozemlje, v kolikor mirovna pogodba z Italijo določa, da imajo državni ustanove na STO pripade Svobodnemu ozemlju. »IRI« ima večino delnic »Združenih ladjarskih ladjedelnic« (Cantieri Riuniti dell'Adriatico); to se pravi, da so po mirovni pogodbi ladjedelnice v Trstu postale last STO. Spor je nastal predvsem zaradi tega, ker je država zadržala del deviz (tuje valute), ki so jih tuja plovna podjetja nakazala italijanskim ladjedelnicam za izvrševanje naročila. Predstavniki ladjedelnic, ki so se organizirale v »Asso-nave«, trdijo, da oni ne morejo z delom naprej, ker jim je država zadržala denar. Ladjedelnice zahtevajo, da na račun ene milijardo letno in to za dobo treh let. S sporom si razbijaajo glavni finančni in pravniški tokovi, ker ladjedelnice same pripadajo državi in bi po vsem tem ne smele nastopati proti njej. »Il Globo« trdi, da je 58% glavnice ladjedelnic v rokah »IRI«-ja.

Švica in Trst

Glede svojega mednarodnega prometa po morju je Švica navezana na luke Tirenskega morja (Genova in Marseille), Severnega (Amvers in Rotterdam) in na Jadransko morje (Benetke in Trst). Radi neurejenega prometa v smeri severa se je v povojnem času razvil predvsem promet v smeri Marseillea in Genove. Med tema dvema lukama se je že vnel boj za švicarski trg; saj je francoska vlada dovolila posebne tarife olajšave za švicarski tranzit v smeri Marseillea. Za organizacijo švicarskega prometa čez Genovo in sosedno Savono je Švica postavila posebnega komisarja. Ta se je nedavno javno (preko italijanskega tiska) pritožil zaradi počasnega odpravljanja švicarskega blaga v Genovi. Pritožbo so prišle tudi od strani ameriških podjetij, kakor je »American Export Lines«. Kapitalistični tisk me izdaj krivdno na organizacijo pristankih delavcev, čes da ima v rokah monopol glede razkladanja in nalaganja blaga in da postavlja previsoke zahteve.

Promet med Švico in Genovo se je pri vsem tem naglo razvil in je lani leto znašal 543.236 ton, medtem ko je znašal leta 1938. samo 143.893 ton. Celotni promet Genove je 1946. leta znašal 4.702.830 ton (leta 1938. 8.684.000 ton). Pristalske naprave v Genovi so bile obnovljene za 75%; približno ta odstotek v primeru s predvojnimi je že dosegel promet.

Kaj pa s prometom med Trstom in Švico? Te dni smo zabeležili, da je nekdo tržaško prevozno podjetje odprlo avtobusno progo Trst-Chas-so-Zürich, kar očitno računava na obnovo prometa med Trstom in Švico. Vede drugačnega zemljepisnega položaja Trsta, niso zveze med Trstom in Švico nikdar bile tako živahne kakor med Genovo in Švico. Pred prvo svetovno vojno je promet Trsta s Švico znašal 13.472 ton. Jasno je, da bi obnova prometa Trsta s Švico tudi samo v tem obsegu bila koristna. Sodeč po glasovih, da je neki švicarski kapitalist vložil več denarja v neko tržaško plovno podjetje, se Švicarji že zanimajo tudi za Trst. Se po prvi svetovni vojni so v Trstu poslovala agencije nekaterih švicarskih zavarovalnic.

Truman bo posredoval?

Kairo, 1. — List »Al Misra« poroča, da bo Truman najbrže posredoval pri egipčanski in angleški vladi za rešitev anglo-egipčanskega vprašanja, dodaje pa, da mu ni znano, kakšno konkretno obliko bo to posredovanje dobilo.

Trygve Lie zanika možnost nove vojne

Oslo, 1. — Glavni tajnik OZN Trygve Lie je v Oslo na tiskovni konferenci izjavil, da ne obtožja nikak možnost nove vojne v prihodnjih letih. Razlike med velikimi narodi niso take narave, da bi morali priti do vojnega obračunavanja. Sedaj si ne želi nobena država vojne.

Sovjetski muslimani na vseazijski konferenci

Novi Delhi, 1. — Glavni tajnik muslimanske lige Liaquat Ali Khan je sprejel muslimanske člane sovjetske delegacije, ki se bodo udeležili vseazijske konference. Delegati so govorili o položaju muslimanov v ZSSR, kjer uživajo polno svobodo veroizpovedi.

Ali Khan je izjavil, da je ustanovitev neodvisnega Pakistana edina rešitev za pomirjenje med muslimani in Indijci.

Proučiti je treba položaj delavstva v Iraku

Bagdad, 1. — Vodstvo irakskih sindikatov je poslalo brojavko sindikalnemu predstavniku Srednjega vzhoda pri Svetovni sindikalni zvezi in ga pozvalo, naj obišče Irak, da preuči položaj sindikatov in delavstva v državi.

Dovolj je terorja

Včeraj in predvčeršnjem se je oglašala vojaška policija na sedišču KNOO na Opčinah. Tam so našli nekoga odobrnika in zahtevali, da jim mora v 24 urah izročiti spisek vseh članov Narodno osvobodilnih odborov v okoliščini. Zakaj bi ta imena potrebovali, niso povedali. Nekega tovariša, ki je bil prisoten, so izpraševali, kaj je delal za časa fašizma. Tovarš jim je povedal, da so ga fašisti preganjali, da je bil zaprt in da je mnogo pretrpel itd. Na vse to mu je nekdo odgovoril: "Kaj pa ti delaš za časa fašizma, Tovarš? Kaj pa ti delaš za časa fašizma, Tovarš?"

Ne bomo se zadržali pri groznicah policije, bolj nas zanima, kaj sploh išče vojaška policija pri KNOO in s kakšnim namenom se prišli ZVU Narodno osvobodilnih odborov in razpisati, temveč jim je v resnici samo izvršna oblast.

NKO so torej legalni in zato nimajo nobenega poudarka, da se vmešuje v njih delo. Toda zanje tiči za drugim grmom.

V zadnjem času smo opazili, da so prihli angloameriški imperijalisti z odkrito ofenzivo proti nam prednim organizacijam. V ta namen se poslužujejo najrazličnejših metod iz svoje stare kolonialne prakse. Rekvirirajo prostore naprednih organizacij, da bi s tem onemogočili njih delovanje ali pa se spravijo direktno na vodilne člane v organizaciji (primer je Kromberga, kjer so aretirali predsednika KLO tova. Srok Antona). Dogodek na Opčinah je prav tako eden izmed primerov metode, ki ima namen zastrašiti napredno ljudstvo.

Čemu neki sedaj potrebuje policija spisek članov NKOO, ko so vendar kmalu prenehali ZVU. Policijski pravdo da, kdo so ti odobrniki in kakšni so. Vedo dobro, da uživajo zaupanje ljudstva, tistega ljudstva, ki se je skupno z zavetniki borilo proti fašizmu. Prav zato nimajo nobenega poudarka zanimati se zanje na take načine.

Nase ljudstvo hoče samo mir, da bo lahko delalo in obnovljalo, kar jim je uničil fašizem. Sita pa je bil provokacij in strahovalnih metod. Ljudje pravijo: Policijski nam dela red in naj se zanjima raje za delovanje fašistov in teroristov. Ki dnevno povzročajo nered. Tam naj policija naredi red. Nase NKOO in ljudi pa naj pusti pri miru.

Zborovanje in protest trgovskih nameščencev

V nedeljo 30. t. m. je bilo v ul. Conti 5 zborovanje trgovskih nameščencev, o katerem nam je Osrednji odbor za sindikalni sporazum poslal svoje sporočilo, v katerem pravi, da je bilo zborovanje, ki so se ga udeležili nameščenci trgovine se ga udeležili nameščenci trgovine zelo živahno. Zborovalci so protestirali proti sovražnemu zadržanju in pomanjkanju razumevanja svojih delodajalcev za potrebe uslužbenec. Zahtevali so, da mezdno premirje nikakor ne sme vplivati na pogajanja in delovanje sindikalnih organizacij. Zato so zborovalci povelili osrednjemu odboru za sindikalni sporazum, da naj se pogaja z delodajalci. Obenem so sklenili, da bodo uslužbenci cel strok (takoj) začeli mezdno gibanje, ako bi navedeni odbor ne mogel doseči.

Vse čitatelje «Ljudskega tednika» obveščamo, da bo izšla prihodnja številka na 20. straneh, preprosto in bogato opremljena v dvobarvnem tisku.

FIZIKULTURA

Tržaški reprezentanci še vedno zmagujeta na Reki

V ponedeljek 31. marca je bilo na Reki odigranih 8 tekem za mednarodni turnir v kóarski. Stiri tekme so odigrale moške reprezentacije, štiri pa ženske. V ponedeljek sta igrali obe tržaški reprezentanci in sicer so moški z lahkoto odpravili petorico iz Titograda, ženske pa so bile prisiljene napeti vse sile, da so z najmanjšo razliko v točkah odpravile žensko ekipo iz Spilite. Največ zanimanja je vladalo za tekmo med Partizanom in Zagrebom, katero je Partizan odločil v svojo korist s precejšno lahkoto. Rezultati: Trst-Titograd 12:4; Beograd-Skopje 15:11; Partizan-Zagreb 28:11; Reka-Zrenjanin 18:7; Zenska: Ljubljana-Zrenjanin 22:3; rst-Split 6:5; Reka-Nowi Sad 25:9; Beograd-Zagreb 16:4.

Kvalifikacijska lestvica pokrajinskega prvenstva

V večerjenji številki je zaradi pomanjkanja prostora izostala kvalifikacijska lestvica pokrajinskega prvenstva

Trojica svetoklasičnih tekmecev Sedmak Lucijan, Sedmak Marjan in Košuta Frano, je z Bogatcem Ninom, neprimerno močljivo. Osvajali so si že dva pokala in si jih nameravajo še mnogo. Vsi štirje so člani kulturnega krožka «Vesna».

TRŽAŠKI DNEVNIK

Ali bo goriško zaledje ostalo brez bolnice?

Mesana razmejitvena komisija še vedno dela na Goriškem. Večkrat se je vrnila na teren ob železniški progi med Gorico in Rožno dolino. Iz tega sklepanja, da rešujejo vprašanje ceste Solkan-Sempeter. Ljudje si ne morejo misliti, da bi ceste, ki veže ta dva kraja, prišli Italiji in bi Jugoslavija na ta način ostala brez naravnih zvez med soško dolino in spodnjo Vipavsko.

Razumljivo je, zakaj so ljudje tako zainteresirani na rešitvi tega vprašanja. Kadarkoli se pojavi komisija, se domačini zberejo in dokazujejo, kako nesmiselna bi bila rešitev, če bi meja odrezala cesto. Ljudje dokazujejo komisiji, da bi bila pametna in postena rešitev taka, da bi prišla meja za cesto. Cesta, ki bi Italijanom ne koristila, bi služila našemu prometu in bi omogočala gospodarsko življenje prizadetih krajev. Dejstvo je tudi, da so ob cesti naseljeni sami Slovenci, ki želijo, da bi prišli pod Jugoslavijo. Mirna pogodba pa dovoljuje premik meje za 500 m. Če se bo komisija držala mirne pogodbe in upoštevala predpisanih premik meje, potem naj zmagava razum, upoštevaljo naj voljo prebivalstva ter naj ceste prisodijo Jugoslaviji. Od železniškega mosta pri Rdeči hiši pa do ceste, ki bi vezala Solkan-Sempeter, ni več kakor 200 korakov.

Drugi problem je bolnica. Ljudje se izprašujejo, kako bo tako ogromno zaledje kot slovenska Brda, soska dolina do daljnih bovskih hribov, Kraška planota in Vipavska dolina, ostalo brez bolnice. Tako neznosno stanje bi se zopet dalo popraviti z malenkostno korekturo meje. Če bi se meja potegnila za ceste, bi dobili vsaj eno bolnico. Ljudstvo prikaže, da bo komisija upoštevala želje ljudstva in spoznamo rešila ta vprašanje.

Ustanovitev otroškega vrta. Zene iz naše vasi so sklenile, da bodo v okviru APZ ustanovile otroški vrt in po možnosti tudi «Dom igre in dela», ki bi sprejemal otroke v dnevno oskrbo, medtem ko bodo matere pri poljskem delu. Sklenile so tudi, da bodo oskrbovale neko ubogo družino in eno mater brez sredstev.

SOCERB

Iz Socerba smo prejeli prvi dopis. Ni to edina vasa, ki se do današnje vasi oglasja. Veliko jih je še, ki se hoče poslati dopise, ki samo kažejo, o tem, kaj delajo po drugih vaseh, da bi pa enkrat oni povedali, kako napredujejo do tega pa kar ne pridejo.

V Socerbu so imeli pionirji prireditve ob otvoritvi mladinskega tedna. Referat je podala 11 letna pionirka. Na prireditvi so imeli tudi pesmi in deklaracije ter recitacije «Na izletu».

Po končani prireditvi so naši mali imeli kratko zabavo, med katero so zaplesali srbsko kolo in nemško kolo.

Prvomajsko tekmovalstvo. Mladina iz vasi Marezice je napovedala tekmovalstvo mladini iz sv. Antona. Udarilsko delo. 60 mladincev in mladnic se je ob zaključku mladinskega tedna udeležilo v Kopru udarilsko delo. Mladina iz gimnazije pa se ni dala preganiti zaradi dežja in je kljub temu razlovarila dva kamiona gruša.

Imaginarno «Agrimehanično delovanje» za katero je tudi Trgaška zbornica v prihodnosti predlagala, da glavni tiskovni tvegeri tega niso prišli ter da obtoženi niso bili sami, temveč povezani s kakšno voljenjo za izvoz premoga, na kar po sodišču ni pristalo. Isto je predlagala za svojega klienta Antonija Spina njegov branilec odvetnik Mussafia Tiberini, ki je dejal, da je obtožnica napravila iz cele zavede «korjaka na glasnih nogah»; da obstoj neke namišljene tvrdke (Oficina Agri-mecanica) v Trstu ni nič čudnega in da se razna dovoljenja danes tako težko dobijo, da treba zanj vedno «mazati kolesa», sicer ne gre. Nato je predsednik major Bayliss dodal, da je to fašistični sistem. Spinin odvetnik trdi tudi, da ni nobenega zakona, ki prepoveduje svobodno prodajo premoga v coni A.

Po kratkem posvetovanju je predsednik major Bayliss izjavil, da delno pristane na zahteve branitelja, ker da prav za prav ni nobene zakonske prepovedi prodaje premoga. In zato drugi del obtožbe umika, dočim obtožba, da so krivi fašiziranci ostane.

Proces se nadaljuje; pravilo pa, da se tudi prevoz premoga nadaljuje. Kakor vidimo je zadeva precej zanimiva in za razmere, v katerih živimo zelo pomembna. Fašiziranci so baje zaslužili leto vošto od 500.000.000 lir, od katerih je Benevol iz Osredke za poljedelstvo pri ZVU (načelnik kap. Wei) prejel komaj 100.000 lir, ki mu jih je dal milostno Spina, predstavnik

trajni dnevi in je dočkal stroj. Zda pa so rdečearmeji, ki so se bili vrnili, trudno sedeli ali ležali na zemlji, ki je bila pokrita z zgodnjim anegom. Poleg zakonitih — poleg rahle vzpetnice, ki se je izgrubila v valovitosti obale — je stala skupina komandirjev. Eden izmed njih, nekdo rasti, se je odespil od skupine in prišel do mene. Med tekom je poveljeval: — Dvigni se! Mirno! To je bil Brudni. Ko je prišel do mene, me je pozdravil z oestro kretnjo in se pred mano izprlil. — Tovariš komandant bataljona... — je začel razburjeno. Preknil sem ga. — Podporočnik Sevrukov! Pridite sem! Sevrukov je okorno prišel. — Kdo je tu izmed vas najstarejši? — Jaz, tovariš komandant. — Zakaj torej ne poveljujete vi? Zakaj ni vod postrojbe? Kakšna je to kretnja? Vsi naj se postrojijo! Tudi komandirji! Buzzanov se mi je približal. Tiho me je vprašal po kazahsko: — Asakal, kaj se je zgodilo? — Odgovoril sem po rusko: — Kaj za vas, tovariš politruk, ne velja povelje? V vrsto Bozzanov je nekoliko sekund postal ter dvignil k meni svoj okroglasti obraz. Odvidno je hotel nekaj reči, toda ni se mogel odločiti za to. Doumel je, da nočem zdati sprejeti, da ne bom hotel prenesti niti ene same pomirjujoče besede. Ostra črta postrojene vrste se je začela na smegu. Tiho je bilo. Samo iz daljave, iz globine, z vzhoda je prodralo do nas zamolklo topovsko strajanje. Stopil sem pred stroj. Tokrat je raportiral Sevrukov. Poleg njega je stal Brudni ter se ostru izprlil. Obrnil sem se k njemu.

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

Preskrba

Mast za bolnike, delijo od danes do 30. t. m. za mesto in podeželje potrebnost, ki imajo dodatno bolnišni nakaznica. Mast delijo tudi namesto olja in masla na odrezek za mesec januar. Cena 82, lir kg. Goveje meso za mestne bolnice delijo danes in jutri na dodatne nakaznice za meso in sicer po 500 gr tistim, ki imajo pravico do 50 gr na dan in po 1 kg tistim, ki imajo pravico do 10 gr na dan, na odrezek od 1 do 10 t. m. Cena prednji del 350, lir kg, zadnji del 430, lir kg. Dodatek kosti 25%.

Meso delijo mesnice: Albanese Romano, ul. Gallina; Periatto Eugenio, ul. Cellini; Delavski zadruga, ul. Tarabocchia; Polacco, trg Vico 7; Polacco Egidio, ul. Media 4; Clano, trg Volontari Giuliani; Loigo Guido, ul. Udine 39; Scodelaro Lidia, Salica di Grotta 32.

Odrezke za sladkor za brezposelne naj dvignejo trgovci danes pri občinskem prehranjevalnem uradu.

Formiranje mladinske delovne čete. Mladina iz naše okolice je formirala posebno mladinsko četo, ki je že odšla na delo na progo Samac-Sarajevo.

Nove obveščevalne agencije v Trstu

Včeraj je prenehala s svojim delovanjem obveščevalna agencija VZN, ki je v včerajšnjem dnevu zasedli dve novi agenciji in sicer:

ATI (Agencia Triestina Informazioni), ki je z včerajšnjim dnem začela svojo obveščevalno službo za tisk in radio na ozemlju STO-ja. Sedež agencije se nahaja v ul. Torbaliana st. 12. Tel. 5014 in 4437.

Druga agencija je ANSA s sedežem v ul. Silvio Pellico 8-II, tel. 90-811 in 90-011.

OKOLICA KOPRA

Mladinski teden. V okviru mladinskega tedna so se po vseh večjih krajih naše okolice vršili sestanki mladine. Posebno živi so bili sestanki pionirjev. Razpešanih je bilo tudi 540 izvodov «Glasa mladine», 100 izvodov «Gioventù», 300 «Ljudskega tednika», 250 «Primorskega dnevnika» in 100 izvodov «I Lavoratore».

Prvomajsko tekmovalstvo. Mladina iz vasi Marezice je napovedala tekmovalstvo mladini iz sv. Antona. Udarilsko delo. 60 mladincev in mladnic se je ob zaključku mladinskega tedna udeležilo v Kopru udarilsko delo. Mladina iz gimnazije pa se ni dala preganiti zaradi dežja in je kljub temu razlovarila dva kamiona gruša.

Imaginarno «Agrimehanično delovanje» za katero je tudi Trgaška zbornica v prihodnosti predlagala, da glavni tiskovni tvegeri tega niso prišli ter da obtoženi niso bili sami, temveč povezani s kakšno voljenjo za izvoz premoga, na kar po sodišču ni pristalo. Isto je predlagala za svojega klienta Antonija Spina njegov branilec odvetnik Mussafia Tiberini, ki je dejal, da je obtožnica napravila iz cele zavede «korjaka na glasnih nogah»; da obstoj neke namišljene tvrdke (Oficina Agri-mecanica) v Trstu ni nič čudnega in da se razna dovoljenja danes tako težko dobijo, da treba zanj vedno «mazati kolesa», sicer ne gre. Nato je predsednik major Bayliss dodal, da je to fašistični sistem. Spinin odvetnik trdi tudi, da ni nobenega zakona, ki prepoveduje svobodno prodajo premoga v coni A.

Po kratkem posvetovanju je predsednik major Bayliss izjavil, da delno pristane na zahteve branitelja, ker da prav za prav ni nobene zakonske prepovedi prodaje premoga. In zato drugi del obtožbe umika, dočim obtožba, da so krivi fašiziranci ostane.

Proces se nadaljuje; pravilo pa, da se tudi prevoz premoga nadaljuje. Kakor vidimo je zadeva precej zanimiva in za razmere, v katerih živimo zelo pomembna. Fašiziranci so baje zaslužili leto vošto od 500.000.000 lir, od katerih je Benevol iz Osredke za poljedelstvo pri ZVU (načelnik kap. Wei) prejel komaj 100.000 lir, ki mu jih je dal milostno Spina, predstavnik

trajni dnevi in je dočkal stroj. Zda pa so rdečearmeji, ki so se bili vrnili, trudno sedeli ali ležali na zemlji, ki je bila pokrita z zgodnjim anegom. Poleg zakonitih — poleg rahle vzpetnice, ki se je izgrubila v valovitosti obale — je stala skupina komandirjev. Eden izmed njih, nekdo rasti, se je odespil od skupine in prišel do mene. Med tekom je poveljeval: — Dvigni se! Mirno! To je bil Brudni. Ko je prišel do mene, me je pozdravil z oestro kretnjo in se pred mano izprlil. — Tovariš komandant bataljona... — je začel razburjeno. Preknil sem ga. — Podporočnik Sevrukov! Pridite sem! Sevrukov je okorno prišel. — Kdo je tu izmed vas najstarejši? — Jaz, tovariš komandant. — Zakaj torej ne poveljujete vi? Zakaj ni vod postrojbe? Kakšna je to kretnja? Vsi naj se postrojijo! Tudi komandirji! Buzzanov se mi je približal. Tiho me je vprašal po kazahsko: — Asakal, kaj se je zgodilo? — Odgovoril sem po rusko: — Kaj za vas, tovariš politruk, ne velja povelje? V vrsto Bozzanov je nekoliko sekund postal ter dvignil k meni svoj okroglasti obraz. Odvidno je hotel nekaj reči, toda ni se mogel odločiti za to. Doumel je, da nočem zdati sprejeti, da ne bom hotel prenesti niti ene same pomirjujoče besede. Ostra črta postrojene vrste se je začela na smegu. Tiho je bilo. Samo iz daljave, iz globine, z vzhoda je prodralo do nas zamolklo topovsko strajanje. Stopil sem pred stroj. Tokrat je raportiral Sevrukov. Poleg njega je stal Brudni ter se ostru izprlil. Obrnil sem se k njemu.

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

(Se nadaljuje)

RDEČI KRIŽ

med Narodno osvobodilno borbo

V Trstu in po vsem ozemlju STO-ja bomo izproslili, počeni v nedeljo 30. t. m., «Teden Rdečega križa».

Rdeči križ za Trst in pokrajino je bil ustanovljen avgusta meseca 1944. l. Vse prebivalstvo je čutilo potrebo po njem in je preskrbelo zdravila in drugo, kar je potrebno za nego ranjenec. Mnogi med njimi so pri tem delu darovali tudi svoje življenje. Nosili so bolnike v bolnice ali pa so jih negovali v privatnih hišah. V vsaki vasi je bila nameščena skrinjica z zdravili. Takšni so bili začetki tržaškega Rdečega križa, ki ni združil samo partizane, ampak sploh vse ljudi, ki

so potrebovali pomoč ne glede na njihovo narodnost ali njihovo vero. Da bi si vzgojil potreben kader pomožnega osebja. Je Rdeči križ organiziral več bolničarskih tečajev.

Često so bili posamezni odseki Rdečega križa med seboj v tekmovanju, kdo bo storil več in boljše. Tako imamo primer neke bolničarke v Mirnu pri Gorici, ki je poleg svojega običajnega dela nudila prvo pomoč še 172 ranjenecem tekoma enega meseca.

Velike zaslugе si je Rdeči križ stekel tudi pri izkazuju padlih in pogrešanih. Skrbel je za izmenjavo pošte za časa osvobodilne borbe. Često je pomagal tudi civilnemu prebivalstvu, kadar je bilo najbolj preganjano. Pomagal jim je predvsem z denarjem, življenjem in obleko. O tem delovanju je danes niso zabrisali vsi podatki, ki bi nam lahko dali pravo sliko in obseg delovanja našega Rdečega križa. Omenimo naj le, da je samo srednja Primorska zbrala za časa okupacije 335.000 lir, veliko kolonijo živčja in obleke, katere je Rdeči križ razdelil med najpotrebnejše. Zelo lep je vzgled prebivalstva severne Primorske, ki se je odreklo enodnevnom obroku hrane, da bi moglo pomagati prebivalstvu Kolskega, ki je stradalo.

Po zaslugi Rdečega križa so žene in dekleta zbirale živila in jih same nosile pripornikom v zaporih v Trstu in v Gorici, ali pa so jih pošiljale izgnancem v Nemčijo. Tako je bil Tržaški Rdeči križ za časa narodnoosvobodilne borbe središč vseh podpornih akcij, ki so imele namen lajšati bedo in pomagati našemu trpečemu ljudstvu.

Dozvo Vittorio je pustil v poneklek popoldne za kratke čas svoj kamion AMG brez nadzorstva v ul. Cosulich. Ko se je vrnil je z lastnostjo ugotovil, da so mu neznanec kamion odprljal. Ukrajeni kamion je vreden 750.000 lir.

Hotel na prostem

Berlingiero Giuseppe je ul. Spiridione 12, si je našel v noči od nedelje na ponedeljek neznanca izvoljenko in skupaj sta se napotila na «Scala dei giganti», kjer sta si ob 1. uri ponoči izbrala svoje prenočišče. Ker je bil Berlingiero malo vinjen, je kmalu zaspa. Ko se je čez poludrugo uro zbudil, je opazil, da je sam. Ženska je med tem izginila in z njo je izginilo tudi 13.000 lir, ki jih je imel moderni Romeo v notranjem žepu.

Dobro so ga opeharili

Neki kmet iz Latissane v Furlaniji je pred nekaj dnevi prodal neznanim črnoborjancem 180 stoletov žita, ki ga je imel skritega, po 8000 lir za sto. Naložilo so žito na kamion in mu odšteli 1 milijon 440 tisoč lir v okupacijskih bankovcih po 500 in 1000 lir. Ko so se kupci že odpravili, je šel kmet na banko, kjer so ugotovili, da je ves denar ponarejen. Takoj je kmetu ostala prazna žitnica in blaginja.

Iz Italije na Češko peš

Tržaška policija je v ponedeljek aretirala Čeha Kresa Josefa iz Bratislave. Kres je prišel iz Cesenata, kjer je živel v begunskem taborišču. Že dal časa se je želel vrniti v domovino in ker ni imel dovolj sredstev za vožnjo, se je odpravil na potovanje peš. Do Trsta je šlo vse srečno, tu pa se je policiji zdel sumljiv element in ga je spravila pod ključ, dokler ne bodo dobili o njem potrebnih informacij.

Aktovko so mu odnesli

S travmami št. 9 se je v ponedeljek jutraj peljal Germano Lisiani na delo v «Cooperative del Porto». S seboj je imel aktovko in

Cene lista od 1. aprila dalje:

Posamezni izvod stane 6 lir, 4 jugolire ali 2.50 din

NAROCNINE:

mesečna 140 lir, 95 jugolir ali 55 din

četrtletna 420 lir, 285 jugolir ali 165 din

polletna 830 lir, 560 jugolir ali 330 din

letna 1650 lir, 1100 jugolir ali 650 din

78

ALEKSANDER BECK;

VOLOKOLAMSKA CESTA

Podporočnik Brudni... in borci, Tisti, ki so se vrnili. Sed jih je padlo, tovariš komandant.

In Nemci? In pot?

Vprašanje se mi je živilo iz ust, toda zakaj sem sploh to vprašal? Saj je vendar jasno... Prišel je Sevrukovljev odgovor: pot je sovranski zavzel. Molčal sem. Sevrukov je vprašal:

— Tovariš komandant, ali ste pri telefonu?

— Sem.

— Ali naj pokličem, tovariš komandant, Brudnega k telefonu?

— Ni treba.

— Ali naj pride k vam?

— Ni treba.

— In kaj naj storimo?

— Počakajte me.

Ko sem spustil slušalko, nisem takoj vstal.

5.

Torej, to je tisto — najstarejša.

Ni bila strašna izguba, pot. Na to sem bil že pripravljen. Po našem taktičnem računu bi se to moralo zgoditi jutri, pojutrišnjem.